

ÀMBITS

Hem estructurat el Simposi en tres àmbits de treball:

Àmbit 1

Les identitats del dimoni. Les mil cares del dimoni.

En aquest àmbit hi caben totes aquelles qüestions que giren a l'entorn de la figura diabòlica, tant les que fan referència a la identitat viscuda com a la identitat percebuda. Totes les aproximacions a la figura diabòlica, individual o col·lectiva i que es mou en un entorn festiu i igni, seran ben rebudes. L'etnografia, l'anàlisi antropològica o sociològica, el folklore o la psicologia col·lectiva són alguns dels calidoscopis possibles a l'hora d'afrontar aquesta mirada. Un esguard a l'esperit i als atributs diabòlics, els seus trets i les seves tipologies.

Àmbit 2

El dimoni en el seu context. El dimoni en el seu infern.

L'objectiu d'aquest àmbit és el d'observar com coneixem i reconeixem el dimoni o els dimonis en un temps i un espai, geogràfic o social, determinats. Així, adquirim protagonisme el calendari festiu amb les manifestacions solsticials, les celebracions de festes d'estiu, el cicle de Nadal i les festes d'hivern, el temps carnavalesc, les celebracions domèstiques, etc. Igualment, hi caben aquelles celebracions festives on el foc és protagonista o actor principal, encara que el dimoni hi destaquï per la seva absència.

En aquest apartat també volem incloure la figura dels portadors, és a dir la referència als intèrprets de la festa i a les associacions que la fan possible.

Comunicacions de temàtica lliure

Preferentment relacionades amb l'eix central del Simposi, però que no tracten cap de les temàtiques exposades en els dos àmbits precedents. Dins aquest apartat es poden presentar aquelles aportacions relacionades amb la presència de la figura del dimoni en la rondallística i el cançoner popular.

ORGANITZACIÓ

INSTITUT RAMON MUNTANER
Fundació privada dels Centres d'Estudi de Parla Catalana

AMB LA COL·LABORACIÓ DE

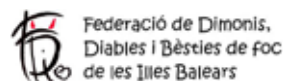
GOVERN
ILLES
BALEARS

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Ajuntament
de Sa Pobla

Federació de Dimonis,
Diables i Bèsties de foc
de les Illes Balears

Fundació Mallorca
Literària

AMB EL SUPORT DE

FUNDACIÓ JOSEP IRLA

V SIMPOSI INTERNACIONAL DELS FOCS FESTIUS DE LA MEDITERRÀNIA

La festa, el dimoni i el foc

Mallorca, 22, 23 i 24
d'octubre de 2021

Propòsits

L'any 2016 es va convocar a Vic un simposi amb l'objectiu de fer conèixer la gran diversitat de manifestacions que existeixen al calendari festiu al voltant del foc a la Mediterrània. Aquest primer simposi fou dedicat a la festa del solstici d'estiu, específicament als Focs de Sant Joan i a les falles pirinenques, recentment declarades Patrimoni Immaterial de la Humanitat.

Al 2017 es va convocar a Reus un nou simposi amb la voluntat d'analitzar les celebracions del cicle hivernal, des dels volts de Nadal fins a l'entrada de la primavera, destacant la festa de Sant Antoni com a celebració que consta amb un costumari riquíssim d'elements de foc.

Al 2018, a Gandia, ciutat amb una llarga i històrica tradició en la festa de les falles, i Capital Cultural Valenciana, es tractaren les particularitats d'un element singular de les festes del foc. Sota el subtítol "Els sons del foc: la pirotècnia a les festes", el simposi pretenia considerar el paper i la importància que han jugat els focs pirotècnics en el desenvolupament de les manifestacions festives, tant des del punt de vista etnològic, com artístic i, més darrerament, normatiu.

L'any 2019 es va celebrar a Andorra la Vella, centrat en les simbologies i els rituals entorn al foc.

Aquest 2021, a Mallorca, el Vè Simposi se centrarà en la relació que lliga la festa, el dimoni i el foc. El dimoni forma part de moltes celebracions del calendari festiu i la seva figura va associada a l'infern i sobretot al foc.

Programa

TEATRE MAR I TERRA (C/ Sant Magí, 89-Palma)

DIVENDRES 22 D'OCTUBRE

19.00 h. Recepció dels participants.

20.00 h. Acte oficial d'inauguració.

20.30 h. Conferència marc: "Del dimoni cucarell a les colles de dimonis i els correfocs. La persistència d'una tradició festiva", a càrrec d'**Andreu Ramis**, President del Consell Assessor del Patrimoni Cultural Immaterial de les Illes Balears.

21.30 h. Sopar i visita a l'exposició "Mil dimonis. Un recorregut per la devoció dimoniera de Mallorca", a l'Arxiu del Regne de Mallorca (C/ Ramon Llull, 3-Palma).

DISSABTE 23 D'OCTUBRE

9.00 h. Acreditacions.

Àmbit 1

Les identitats del dimoni. Les mil cares del dimoni.

9.30 h. Ponència 1: "Al dimoni amb el patrimoni! Les implicacions capitalistes de la domesticació i de la patrimonialització del dimoni festiu a Mallorca", a càrrec de **Francesc Alemany Sureda**, Universitat del País Basc (UPV/EHU).

10.00 h. Ponència 2: "El dimoni de les festes tradicionals de Mallorca. Una classificació aproximada". **Gabriel Mayol**.

10.30 h. Comunicacions àmbit 1.

11.20 h. Debat.

11.30 h. Pausa.

Àmbit 2

El dimoni en el seu context. El dimoni en el seu infern.

12.00 h. Ponència 1: "La festa és del dimoni", a càrrec de **Salvador Palomar**, Carrutxa. Centre de recerca i difusió del patrimoni i la memòria històrica.

12.30 h. Ponència 2: "Les festes populars: un bastió del poder masculí", a càrrec de **Verònica Gisbert**, Universitat de València.

13.00 h. Comunicacions Àmbit 2.

14.00 h. Debat.

14.30 h. Dinar.

16.00 h. Comunicacions Àmbit 3.

17.00 h. Activitats complementàries: **Sortida a Sa Pobla** (Plaça de l'Església).

DIUMENGE 24 D'OCTUBRE

10.30 h. Presentació de projectes.

"Dimonis, del món clàssic a l'actualitat", a càrrec d'**Antoni Janer Torrens**, Batecs Clàssics.

11.30 h. Presentació de les actes del IV Simposi a càrrec d'**Àngels Mach**, Societat Andorrana de Ciències.

12.30 h. Conclusions i relleu.

Inscripcions al Simposi

L'assistència al Simposi és lliure, però la inscripció prèvia a les jornades, abans del 20 d'octubre. Cal formalitzar la inscripció enviant un correu electrònic a silviabeso@irmu.org amb les vostres dades (nom i cognom, DNI i tipus de quota) o bé a través del formulari que trobareu properament a la web www.irmu.org.

Modalitat A) La quota de 30 € dona dret als esmorzars, el material i les activitats complementàries.

Modalitat B) La quota de 60 € dona dret a esmorzars, sopars de divendres i dissabte, dinar de dissabte, material i activitats complementàries.

Modalitat C) La quota de 60 € + 15 € dona dret a esmorzars, sopars de divendres i dissabte, dinar de dissabte i a més a més a rebre la publicació posteriorment.

Modalitat D) L'organització preveu la concessió de beques de desplaçament i allotjament als participants al simposi que presentin comunicació, assumint una part important de les despeses.

Els/les comunicants que vulguin acollir-se a aquesta beca hauran d'afegir a l'import de la inscripció (modalitats A, B o C) 150 €. L'organització els/les facilitarà els bitllets d'avió i l'allotjament a l'hotel per dues nits.

El pagament es farà al número de compte ES97 2100 0180 8302 0027 7863. Cal indicar nom i quota. **Per poder acollir-se a aquesta opció cal fer la inscripció i el pagament abans del 27 de setembre.**

Assistència en línia. És necessària la inscripció per poder seguir en directe les diferents sessions acadèmiques del Congrés.

La inscripció mínima amb comunicació és la modalitat A) 30 euros.

CONDICIONS DE PARTICIPACIÓ

Un cop feta la inscripció al Simposi, si hi voleu presentar una comunicació, cal enviar-la a carles@irmu.org abans del 20 de setembre amb el títol de la comunicació i un resum d'una pàgina. Cal especificar l'autor i l'àmbit d'adscripció de la comunicació.

Un cop acceptada la comunicació per part del comitè científic, us comunicarem el dia i l'hora de la presentació. L'organització podrà agrupar comunicacions de temàtica molt semblant en format de taula rodona.

Es poden presentar comunicacions a qualsevol dels quatre àmbits del simposi. Les comunicacions hauran de tenir una extensió màxima final de 30.000 caràcters, notes incloses. S'hauran de lliurar corregides ortogràficament i acompanyades d'un resum d'un màxim de 15 línies. S'hi poden incloure un màxim de 5 elements gràfics. El text definitiu es lliurarà passat un mes.